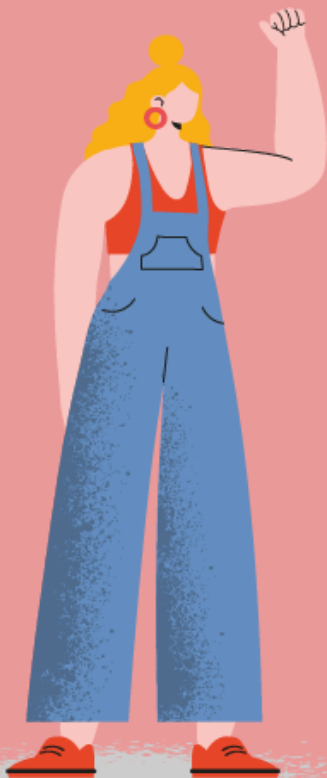

REGENERACIÓ DEMOCRÀTICA I BON GOVERN

**Una Figueres al servei de la
ciutadania, participativa i
transparent.**

La participació popular en la vida de la ciutat ha d'esdevenir un dels eixos estratègics per impulsar canvis estructurals en la gestió de les polítiques municipals. En un moment on la dinàmica general és que els centres de decisió siguin cada vegada més opacs i allunyats de la població, volem retornar la capacitat de debat i de decisió al poble i al territori. La regeneració democràtica de les institucions municipals ha de comportar, per una banda, una major implicació de la ciutadania en les decisions polítiques que permetin a aquesta exercir un major control sobre les institucions i posin al centre el benestar general. Això únicament serà possible a través d'estratègies que atorguin a la ciutadania el protagonisme en els processos de gestió de la ciutat. Afavorir i potenciar els mecanismes per la deliberació amb el conjunt de la ciutadania i co-construcció de respostes compartides als reptes socials i de ciutat, potenciant l'autorganització col·lectiva i la màxima transparència en la gestió municipal. Així, per complir amb aquests objectius cal un procés real de transversalització entre les diferents àrees municipals, tant a nivell polític com tècnic, per tal de facilitar un abordatge integral de les problemàtiques de ciutat. També cal promoure processos de descentralització administrativa que puguin acostar els veïns a la institució i de la desmercantilització i municipalització de serveis, especialment d'aquells necessaris per a fer efectiu l'accés als drets socials bàsics.

REGENERACIÓ DEMOCRÀTICA I BON GOVERN

4.1. Transparència	55
4.2. Democràcia participativa	57
4.3. Pressupostos municipals i fiscalitat	58
4.4. Contractació pública	59
4.5 Barris	60
4.6. Gestió dels serveis públics	62
4.7. Serveis urbans	63
4.8. Patrimoni cultural, festes majors i memòria històrica	67
4.9. Solidaritat i cooperació	69

4.1. Transparència

La lluita pel dret a la informació és el pas previ o paral·lel a la lluita pel dret a la participació real. Les institucions locals han de promoure, publicitar i difondre la informació pública a través de totes les eines possibles a l'abast de l'ajuntament per retre compte de l'acció institucional i dels processos de participació ciutadana. La lluita contra la corrupció passa perquè la ciutadania participi en la institució municipal i que aquesta sigui oberta a tothom. L'Ajuntament s'ha de convertir en un instrument al servei de tota la població i no de projeccions partidistes o personals. Per això, proposem un seguit de mesures perquè un nou funcionament administratiu es faci viable i perquè els serveis municipals vagin encaminats a definir una administració més transparent i més democràtica.

Un dels principals mecanismes de control ciutadà, i per tant de participació ciutadana, ha de ser el control econòmic dels ajuntaments i, per tant, cal garantir una informació municipal clara i objectiva, que abordi qualsevol forma de clientelisme i que estableixi un control popular de l'acció de govern. Però no només és necessària la transparència en matèria econòmica, sinó la garantia que el conjunt de la població tingui accés a la informació sobre quins són els deutors del seu consistori i quins interessos genera aquest deute. Cal engegar processos d'informació pública que permetin identificar i destriar el deute, mesurar quina part d'aquest és legítima i decidir democràticament que fer amb aquella part que no ho sigui.

Mesures

1. Crear un Departament de Participació i Transparència de caràcter transversal i adscrit a l'Àrea d'Alcaldia. Aquest Departament que comptarà amb recursos tècnics suficients serà el responsable d'executar les polítiques de participació, govern transparent i democràtic i de comunicació de l'Ajuntament. Aquest departament serà el responsable de:
 - 1.1. Promoure, dissenyar i implementar, conjuntament amb les àrees corresponents, els processos de participació i consulta que dugui a terme l'Ajuntament.
 - 1.2. Unificar el funcionament dels consells de participació sectorials i de ciutat per tal que aquests puguin exercir com a espais reals i efectius de participació de les entitats en les decisions de l'Ajuntament.
 - 1.3. Garantir l'accés de la ciutadania a les decisions preses en els diferents òrgans de l'Ajuntament (Junta de Govern, Ple i Comissions informatives).
 - 1.4. Eliminar les traves burocràtiques i l'opacitat pel que fa a la consulta de documentació pública relacionada amb la gestió de l'Ajuntament.
 - 1.5. Elaborar i difondre públicament l'organigrama polític i professional de l'Ajuntament.
 - 1.6. Promoure la modificació del ROM perquè les associacions puguin registrar mocions als plens i perquè els particulars puguin presentar preguntes als responsables pertinents de la forma que s'estableixi.

2. Facilitar al màxim el contacte entre la ciutadania i l'Ajuntament, a partir de l'ús de tots els recursos tecnològics i d'atenció personal i l'optimització dels recursos humans amb què compta l'Ajuntament.
3. Desenvolupar una eina tecnològica que faciliti i agilitzi el contacte entre la institució i la ciutadania, que permeti conèixer l'actualitat de la institució municipal, i interaccionar amb l'Oficina Municipal d'Atenció Ciutadana (OMAC). La gestió d'aquest nou servei anirà a càrrec de la pròpia OMAC.
4. Treballar per la descentralització de l'OMAC i apropar-ho als barris per garantir l'accés a tota la ciutadania als seus serveis. Aprofitar els districtes de barris per poder fer arribar aquest servei a tota la ciutadania i facilitar l'accés a persones que pateixen la bretxa digital.
5. Realitzar una auditoria del deute públic de l'Ajuntament de Figueres per realitzar actuacions en relació al deute il·legítim.

4.2. Democràcia participativa

El territori és de les persones i les persones construeixen la seva vida al territori. Si entenem la política com la capacitat per gestionar les necessitats que ens afecten als ciutadans i ciutadanes, és necessari retornar la política a la gent. Aquesta no només té el dret d'observar passivament l'entorn, sinó que té el dret i la capacitat de decidir i proposar solucions i participar en la gestió d'aquestes. Els municipis, que són l'àmbit d'actuació política i administrativa més proper, són els espais on més fàcilment es poden construir estructures que permetin la participació directa i constant d'amplis sectors de la població. Aquests processos de participació i co-construcció han de garantir la inclusió i participació del conjunt de la ciutadania, contemplant tota la seva diversitat. La nostra proposta de treball es basa en un desplegament que ha de permetre construir els fonaments d'una gestió municipal basada en el retorn a la ciutadania del dret de decidir sobre el seu futur. En aquest sentit, és imprescindible avançar cap al reconeixement de la capacitat de la societat civil per gestionar i participar activament en les polítiques municipals i posar en marxa mecanismes que facilitin la participació quotidiana de la ciutadania.

Un dels elements clau per tirar endavant aquest projecte són els espais de treball conjunt. Sabem que els centres cívics de la ciutat són espais amb gran afluència, però sabem també que la sobreocupació que tenen limita el seu ús com a punts de trobada i de reflexió dels barris. Per això considerem que els centres cívics han de garantir un mínim d'activitat oberta a tota la ciutat i que faciliti la mobilitat entre els barris. També creiem que han de ser una porta oberta a l'Ajuntament i un espai d'interrelació veïnal. Això implica, per una banda, transformar o revertir actuals espais veïnals en espais de districte i gestió municipal compartida, i per l'altra distribuir part de les activitats en altres espais públics o que viuen en exclusiva de l'Ajuntament.

Mesures

1. Promoure, modificar i estimular l'ús i desplegament de totes les figures de participació ciutadana previstes al ROM: dret de petició, dret de proposta, dret d'intervenció oral, dret d'audiència pública, dret d'iniciativa ciutadana, dret d'informació pública, dret de suggeriment. Obrir un procés de revisió del ROM al conjunt de la ciutadania per tal de plantejar la seva actualització i introduir, si s'escau, aquestes mesures proposades.
2. Potenciar les consultes i referèndums populars amb caràcter vinculant.
3. Revisar el model de gestió i dinamització comunitària dels espais municipals: escoles, centres cívics, etc. Impulsar-hi un model de gestió de base participativa i autogestionada i que compti amb recursos tècnics per la seva dinamització. Adaptar l'ús i la gestió d'aquests espais a les necessitats reals de la ciutadania. Revisar l'adjudicació d'espais i locals públics potenciant-ne l'ús d'acord amb criteris socials i comunitaris.
4. Crear un espai autogestionat on puguin albergar-se les diferents entitats.
5. Acreditar la xarxa associativa i assembleària com a element representatiu de la ciutadania: AFA (Associació de famílies d'alumnes), AAVV (associacions de veïns i veïnes), entitats socials, juvenils, culturals, assemblees d'aturats, assemblees d'estudiants. Crear consells de participació d'entitats en els àmbits de treball de les comissions informatives municipals. Aquests rebran tota la documentació que s'hi debat, de la mateixa manera que la reben els grups municipals. Aquests consells podran emetre posicionaments sobre els diferents expedients, que seran llegits en el Ple, prèviament al seu debat i aprovació.
6. Crear la figura del tècnic de suport a l'associacionisme.
7. Descentralitzar l'OMAC de forma estable a les zones de la ciutat més allunyades del centre, per poder garantir l'accés de tota la ciutadania als seus serveis.
8. Crear una línia de subvencions per a projectes i estructures de foment de l'interassociacionisme (ateneus, federacions d'entitats, o projectes conjunts d'associacions).

4.3. Pressupostos municipals i fiscalitat

El pressupost municipal, una eina econòmica que serveix per programar i planificar les despeses d'un ajuntament en funció dels ingressos previstos, està clarament inserit dins d'una lògica institucional. Tot i això, els pressupostos no són únicament un instrument tècnic, com sovint s'explica des de la institució, sinó que són un instrument amb una clara intencionalitat i incidència política. Així, dos aspectes especialment importants d'un pressupost són la fiscalitat a la part d'ingressos i prestació de béns i serveis en el de

despeses. La fiscalitat permet analitzar i incidir en el model de recaptació d'impostos i taxes (lineal vs. progressiu) i la prestació de serveis incideix en la municipalització i internalització de serveis municipals (públic vs. privat).

Cal tenir en compte que quan s'aprova el pressupost no només s'aprova el pressupost de l'Ajuntament sinó el de tota la corporació, és a dir, també el de Fisersa. Partint de la idea que un pressupost és un fet polític, hem de vetllar perquè incorpori els principals valors i principis polítics que ens defineixen: la justícia social; el repartiment de la riquesa i el treball; la municipalització de béns i serveis; l'austeritat com a forma de fer el màxim possible amb el mínim de recursos (i no l'"austericidi"); l'educació; la cultura com a espai de creació; la transformació i la cohesió socials; i temes transversals com l'aprofundiment democràtic, la transparència, la perspectiva de gènere o la sostenibilitat.

Mesures

1. Publicar l'auditoria de l'execució dels pressupostos anualment per millorar en transparència.
2. Fomentar la participació ciutadana en el procés d'estudi, anàlisi i reflexió previ a l'aprovació pel ple dels pressupostos municipals anuals. S'han d'introduir, doncs, fórmules diverses d'intervenció i de participació de la ciutadania i de les entitats en el debat pressupostari -creació de comissions de participació amb presència de ciutadans i ciutadanes i d'entitats, dret de fer arribar a l'Ajuntament propostes i suggeriments (verbalment, per escrit o per via telemàtica), sessions des del punt de vista dels barris, etc.
3. Impulsar un procés de pressupostos participatius que tingui caràcter sectorial i territorial.
4. Gravar de forma progressiva i aplicar tarifació social en els serveis que ofereixi l'Ajuntament.
5. Destinar íntegrament la recaptació de la Clàusula Sòl en polítiques d'Habitatge.

4.4. Contractació pública

La major part de les despeses dels ajuntaments van destinades al propi personal i a la contractació dels grans serveis. L'externalització privada dels serveis implica que els imports pels quals licita el servei acostumen a ser menors que el cost real del servei que contracta i, per tant, sovint es produeix l'incompliment dels contractes. L'administració acaba prestant un mal servei, principalment perquè sobrevalora les baixes econòmiques en els concursos i no acostuma a destinar recursos per realitzar un seguiment del compliment del contracte del servei. La revisió i seguiment dels contractes públics, doncs, és un aspecte clau per fomentar la transparència de la gestió pública i per garantir la

participació i el control dels veïns i les veïnes de Figueres en l'execució dels serveis públics externalitzats.

Per altra banda, la contractació pública ha de ser socialment responsable, integrant aspectes socials, no discriminatoris, ètics i ambientals en tots els seus processos i fases. Aquesta perspectiva de contractació pública implica que les decisions en la matèria no consisteixin només a contractar un servei o adquirir un producte per a una utilitat concreta. A l'hora de contractar, cal que es tinguin en compte d'altres aspectes relacionats amb la manera i les condicions de producció, els materials utilitzats, les conseqüències de la producció, criteris lingüístics o les condicions laborals de les persones treballadores. Amb la inclusió de clàusules socials en la contractació, no només se satisfà una necessitat, sinó que també es contribueix a construir un determinat model de gestió pública.

Mesures

1. Revisar i fer seguiment acurat i continu dels tots els contractes i prestació de serveis públics bàsics per millorar l'eficàcia i l'eficiència dels recursos que s'hi destinen.
2. Reduir les dimensions i establir clàusules en la licitació de contractes municipals que facilitin el concurs de més pimes, autònoms, cooperatives i empreses locals i de l'economia social.
3. Incloure clàusules socials, laborals, criteris de proximitat, lingüístics i de sostenibilitat mediambiental en els concursos municipals i les contractacions públiques.
4. Realitzar una avaluació prèvia de quin és l'objecte del contracte i si en l'àmbit de la prestació que es vol contractar existeixen desigualtats de gènere. Identificar i analitzar com es poden corregir aquestes desigualtats mitjançant la incorporació de clàusules d'igualtat en el procés de contractació.
5. Fer un control precís del compliment del plec de condicions per part de les empreses concessionàries, i assegurar que l'incompliment del plec de condicions provoqui la rescissió del contracte.
6. Evitar les concessions de llarga durada perquè eviten l'adaptació als canvis de la ciutat i dificulten el control i capacitat de decisió de la població.

4.5 Barris

Els barris són la base de la vida urbana i el primer element per crear comunitats fortes, cohesionades, solidàries i justes. És en els barris on es desenvolupa gran part de la vida social, cultural i econòmica de la ciutat. Per això volem posar en relleu la seva importància com a espais de socialització, com a eixos de cohesió social i com a resposta a la crisi econòmica i social que només fa que augmentar les desigualtats, amenaçant així la nostra societat.

Els barris són llocs on les persones es coneixen i interactuen, on es creen xarxes de suport i on es fomenta la vida comunitària. Així mateix, són llocs on les persones poden gaudir de serveis i equipaments que els afecten directament, com ara centres cívics, escoles, centres de salut i parcs i jardins. És per això que esdevenen el primer element de contenció davant la majoria de les problemàtiques de la nostra societat, ja una comunitat forta i cohesionada fa de xarxa de seguretat per a totes les persones que en formen part. És fonamental garantir que els barris siguin llocs agradables i segurs per a tothom, on es pugui gaudir d'una vida plena i satisfactòria i que facilitin l'intercanvi entre totes les persones.

A més, són imprescindibles per afavorir la participació ciutadana i la creació de xarxes de col·laboració. En aquest sentit, és vital establir mecanismes de consulta, participació i deliberació ciutadana que permetin que les persones que viuen als barris puguin expressar les seves opinions, propostes i necessitats. Les associacions veïnals són essencials per a poder dur a terme aquesta tasca i teixir aquests espais de participació. També volem fomentar les relacions entre els diferents barris, per tal de crear xarxes de suport mutu i col·laboració que afavoreixin el benestar de totes les persones que habiten la ciutat.

Mesures

1. Seguir amb l'impuls d'espais de participació popular impulsats en l'últim mandat com els Districtes de barri per al conjunt de la ciutadania. Aquest marc permet treballar perquè entitats, associacions i professionals d'atenció social i responsables polítics treballin conjuntament en la definició de problemàtiques i necessitats, i en la configuració i desenvolupament de polítiques i programes encaminats a fomentar la cohesió social, la reducció de desigualtats i la millora de les condicions de vida dels veïns i veïnes en tots els àmbits.
2. Impulsar polítiques d'apoderament comunitari que promoguin la cohesió social, l'equitat i fomentin el teixit associatiu, a través de la promoció d'activitats culturals, la recuperació de l'espai públic amb perspectiva feminista i la reivindicació de la memòria, la identitat i la referencialitat dels barris i viles.
3. Treballar per l'impuls de nous centres cívics i treballar perquè facin activitats destinades a la gent del barri.
4. Promoure una adequada planificació, aliena a cicles electorals, en què s'impliquin els diferents nivells administratius locals, territorials i nacionals per teixir i acordar plans de barris que suscitin amplis acords i consensos socials i polítics, i que siguin fruit de processos generalitzats de participació veïnal, efectius i vinculants.
5. Dissenyar i impulsar polítiques urbanístiques de desfronterització, permeabilitat i accessibilitat dels barris per eliminar les barreres que els separen. Cal millorar la planificació urbana i fomentar la connexió entre barris, més enllà de l'accés al centre.

6. Prioritzar la construcció d'equipaments sobre la base de les necessitats dels barris, tals com centres d'atenció primària, escoles, poliesportius o centres cívics. Així com, rehabilitar i adequar espais públics degradats, incloure criteris d'urbanisme feminista per a la planificació i el disseny urbanístic i habilitar zones de vianants o pacificades als barris.
7. Dotar el Departament de Participació ciutadana dels recursos necessaris per seguir impulsant aquesta iniciativa, fer-ne seguiment i avaluar-la.

4.6. Gestió dels serveis públics

Des de les darreres crisis econòmiques i financeres, els serveis públics han estat en el punt de mira de l'avançada capitalista. Si bé els processos durs de privatització es van iniciar als anys 80, ara s'intenta traspasar al mercat per vies indirectes el poc que queda en mans públiques: això significa a la pràctica sotmetre a la lògica dels beneficis privats la prestació de serveis imprescindibles per a la garantia de drets fonamentals. Els serveis públics i els equipaments municipals no han estat una excepció i ens trobem que els nostres municipis presten serveis, majoritàriament, a través de criteris de mercat, ja sigui amb formes de gestió que es regeixen pel dret privat, o bé directament gestionats per empreses privades. Aquesta gestió comporta conseqüències econòmiques que perjudiquen les administracions locals i les condicions laborals dels treballadors que presenten els serveis públics derivats de la imputació de costos que no es preveuen en les licitacions però sí acaba assumint l'administració pública; el blindatge de beneficis a costa d'apujar les partides de despeses; la subcontractació a preus inflats; la retallada de serveis i inversions degut a l'abaratiment dels costos, afectant la qualitat de la prestació dels serveis i a les condicions laborals dels treballadors o la imputació de costos il·legítims.

La gestió dels serveis públics ens ha d'importar perquè el model de prestació de serveis públics que es triï té implicacions directes en les nostres vides. Per això, a curt termini, el nostre objectiu principal és la municipalització dels serveis públics i dels equipaments. La municipalització implica un control absolut de l'Ajuntament sobre els preus que s'apliquen –i, per tant, la possibilitat de l'abaratiment mitjançant pressió social– cosa que significa que tothom en pot fer ús independentment dels seus ingressos i representa unes millors condicions de treball per als professionals que hi treballen. A més a més, els beneficis econòmics que anteriorment es quedava l'empresa concessionària, són ara recaptats en la seva totalitat per l'ajuntament.

Mesures

1. Crear mecanismes d'informació i participació perquè els usuaris dels serveis puguin prendre part en la presa de decisions per millorar-los i fer processos amplis de definició comunitària.
2. Treballar perquè els serveis bàsics que ara són gestionats per empreses privades siguin municipalitzats.

3. Blindar els serveis públics gestionats actualment per l'empresa pública Fisersa per tal que continuïn en mans públiques.
4. Convertir Fisersa en una empresa oberta a la població, amb plena participació i control social, per garantir-ne el control democràtic.
5. Que tots els serveis urbans actualment gestionats per empreses privades passin a ser gestionats per l'empresa pública Fisersa, que en subrogarà els treballadors.
6. Treballar per la municipalització dels serveis relacionats amb la sanitat, els serveis socials, l'atenció a les dones i a la infància (escoles bressol, hospital, serveis de dependència i serveis d'atenció a les persones).
7. Avançar cap a l'anivellament salarial de les treballadores de l'Ajuntament.
8. Fer públiques les dates de finalització de totes les concessions de llarga durada i estudiar el cost econòmic de la seva municipalització.
9. Evitar fer cap pròrroga de les de concessions de curta durada sense que se certifiqui la impossibilitat d'una gestió directa.

4.7. Serveis urbans

Servei de recollida de residus i neteja viària

Els ajuntaments que volen gestionar amb eficiència els diners dels ciutadans i garantir un bon servei municipalitzen la recollida de residus. Un servei municipalitzat permet a l'Ajuntament tenir el control del servei en tot moment d'aquesta manera es pot garantir el seguiment i modificar qualsevol element del seu funcionament sempre que amb l'objectiu d'oferir el millor servei a la ciutat i als seus veïns i veïnes. Per altra banda, la municipalització permet l'estalvi econòmic: si aquest servei està municipalitzat no està subjecte a pagament d'IVA, ningú ha de fer-hi negoci i no hi ha el percentatge de benefici per l'empresa privada (en aquest cas el contracte el determina en un 3%).

Però, a banda de la municipalització del servei, es fa també necessari un canvi de model de recollida i gestió de residus que sigui sostenible i accessible per als veïns i veïnes. És a dir, no es tracta només d'oferir un servei públic de qualitat, sinó introduir noves dinàmiques en la de la forma de generar residus i el model de consum. En aquest sentit, part de la problemàtica actual amb la recollida d'escombraries està vinculada als grans canvis que hi ha hagut en el triatge i reciclatge (pendent encara de la introducció de la fracció orgànica). Bona part d'aquest procés passa per facilitar l'accés als contenidors així com la deixalleria pels voluminosos, material informàtic, etc. Potenciar l'ús dels productes, arreglar i reutilitzar ha de ser el principal objectiu abans de llençar i, en cas que s'hagi de llençar buscar la manera d'aprofitar-ne la major part. Amb aquests objectius es volen crear espais d'ajut a la reparació amb personal format i personal d'inserció laboral per tal de reduir l'impacte ambiental i econòmic que representa la gestió de l'elevat volum de deixalles. En

segon lloc, facilitar l'accés a la deixalleria mòbil als centres neuràlgics de la ciutat. Emprendre accions per a la prevenció dels residus municipals, cal posar al primer lloc de les prioritats la reducció dels residus.

Mesures

1. Municipalització del servei de recollida i gestió de residus. Blindar la municipalització del servei de neteja viària.
2. Implantació urgent de la recollida de la FORM (fracció orgànica) per tal d'incrementar considerablement el % de recollida selectiva (augmentant els ingressos per aquesta banda) i, per l'altra, reduir les tones entrades a l'abocador (disminuir les despeses). Suport al desenvolupament de la futura planta comarcal de compostatge.
3. Estudiar la viabilitat d'implantar total o parcialment el sistema de recollida porta a porta, que està demostrat que aconsegueix uns resultats molt bons pel que fa al reciclatge, tant des del punt de vista quantitatiu com el qualitatiu. S'hauria d'estudiar el millor sistema de recollida per a cada barri o sector de la ciutat.
4. Impulsar l'autocompostatge a les zones amb cases amb jardí, així com impulsar zones de recollida de restes de poda.
5. Potenciar l'ús de la deixalleria informant tota la població de la seva existència i del seu funcionament i facilitar-ne l'ús com a espai de reutilització i intercanvi d'objectes de segona mà.
6. Potenciar l'organització de mercats de segona mà i de reutilització de productes, així com un espai permanent gestionat per dinamitzadors que permeti unir necessitats i oportunitats.

Serveis socials i d'atenció a les persones

La municipalització dels serveis vinculats a les necessitats quotidianes de les persones permet generar una alternativa a la divisió sexual del treball i a la feminització de la pobresa i aconseguir un control democràtic no només de la producció, sinó també de la reproducció i sostenibilitat de la vida com a eina irrenunciable. Aquestes municipalitzacions ens permetran garantir els drets laborals i unes condicions de treball dignes per a les treballadores de sectors tan feminitzats i precaritzats, mentre caminem cap a la sobirania reproductiva.

A banda de la municipalització d'aquests serveis, cal introduir mesures per a respondre de forma transversal i integral a les necessitats d'atenció al benestar social. La divisió de les diferents àrees dels serveis socials i d'atenció a les persones, provoca sovint duplicitats en la gestió i la tramitació, ja que les mateixes situacions de vulnerabilitat afecten a diferents

departaments de l'administració. Així mateix, la centralització d'aquests serveis en una sola seu al centre de la ciutat, impedeix que els veïns i veïnes en risc d'exclusió social que habiten en els barris perifèrics de la ciutat puguin accedir als drets socials bàsics en condicions d'igualtat.

Mesures

1. Municipalització dels serveis vinculats als serveis socials i a l'atenció a les persones.
2. Incorporar un educador social per barri que realitzi intervenció i acompanyament al carrer de les persones que ja són usuàries dels diferents serveis de socials i que detecti noves situacions de vulnerabilitat. Vetllar per la proactivitat dels serveis socials.
3. Crear una taula de Coordinació de les diferents àrees dels serveis socials i d'atenció a les persones per treballar de forma conjunta, transversal i complementària en els casos dels usuaris i en els serveis prestats.
4. Implementar un seguiment integral dels casos, de manera que les ajudes socials tinguin una visió global de les necessitats dels usuaris dels serveis, més enllà dels paràmetres com la renda.
5. Crear un programa de prestacions d'urgència social per atendre les necessitats socials de la població
6. Descentralitzar els serveis socials i d'atenció a les persones amb l'objectiu de millorar l'accés als serveis, aprofitant els equipaments de cada barri (com els centres cívics) per a realitzar una atenció més propera de les necessitats socials.
7. Creació de l'Oficina dels Drets Socials, que realitzi serveis d'informació i difusió dels tràmits i procediments que garanteixen l'accés als drets socials bàsics, que compti amb un servei assessorament social, laboral, jurídic i per al consumidor.
8. Incorporar intèrprets i mediadors interculturals en l'atenció a les persones als serveis socials.

Serveis de menjador escolar

Un dels serveis que major canvi ha patit durant els darrers anys ha estat el servei de menjador escolar. Aquests canvis en la contractació i la gestió del servei ha suposat, a la pràctica, l'entrada d'empreses privades de càtering i monitoratge a les escoles amb el corresponent increment del cost del servei. Una realitat que ha tingut un major impacte en les famílies més vulnerables. En aquest sentit, és imprescindible revertir el model actual de privatitzacions i recuperar el control democràtic i la gestió dels serveis externalitzats a través de la municipalització.

A més, el servei de menjador escolar és un espai que, a banda de cobrir les necessitats alimentàries de l'alumnat, ha d'esdevenir, també, una eina que fomenti la cohesió social, la igualtat d'oportunitats i el consum responsable. Així, cal que aquest servei asseguri un bon nivell de salut i alimentació i un espai de lleure, garantint l'accés a aquest espai de l'educació no formal de formació en valors i de persones socialment actives i crítiques amb l'entorn i donant suport al teixit i a les entitats d'educació en el lleure.

Mesures

1. Municipalització dels serveis de menjador escolar, fent pressió per avançar cap a una bona gestió de l'espai de migdia (i menjadors), cap a la gratuïtat, la qualitat, la proximitat i la gestió pública, no empresarial.
2. Ampliar els horaris del menjador escolar per fer-lo accessible també als alumnes de secundària.
3. Revertir l'externalització del servei de les escoles bressol que tenen el servei externalitzat.
4. Oferir un espai de lleure de qualitat en el marc del servei de menjador i formar el personal que s'encarrega del monitoratge del menjador. Aprofitar aquest espai per crear referents lingüístics.
5. Introduir personal de l'Ajuntament a comissions de menjador de les escoles públiques per fer seguiment del funcionament (coordinació pedagògica municipal). Treballar amb el Consell Comarcal per controlar el servei amb eficàcia i evitar-ne abusos.
6. Assegurar que tot l'alumant que té dret a una beca menjador la rebí a l'inici de curs i al llarg de tota l'escolarització obligatòria.
7. Establir una comissió de seguiment que garanteixi l'eficàcia i la transparència del sistema de beques menjador, amb una gestió viva, modificable i oberta al llarg de tot el curs. Aquesta comissió hauria d'incorporar les Associacions de Familiars d'Alumnes, els ensenyants i els grups municipals com a comissió de treball del Consell Escolar Municipal.

4.8. Patrimoni cultural, festes majors i memòria històrica

Un dels llegats més importants que tenim és la memòria dels que ens han precedit i per això ens hem volgut referir també a la recuperació de la memòria popular entenent aquesta no des d'una visió generalista sinó destacant tàcitament el valor històric dels moviments populars i de l'esquerra social i política a la nostra ciutat amb una visió àmplia.

Ens centrarem en el patrimoni cultural, festes majors, cultura popular i memòria històrica ja que creiem que són els eixos claus d'aquest llegat. Conservar tot allò que ens han deixat els avantpassats que generen un sentiment de pertinença cap a la ciutat és tant important com la voluntat de fer arribar tot això al poble.

Patrimoni cultural material

L'atenció al patrimoni s'ha de realitzar aplicant el criteri de valor i oportunitat que es desprengui de l'estudi del conjunt del patrimoni immoble municipal vinculat a Cultura i prioritzant aquelles actuacions en els programes d'inversió plurianuals que permetin optimitzar l'ús dels recursos existents.

Mesures

1. Reclamar el traspàs a la ciutat del castell de Sant Ferran per tal d'assolir alhora el màxim respecte pels valors monumentals de la fortalesa i la seva assumpció per la ciutadania de Figueres com un espai realment propi. Hem d'exigir la retirada dels organismes militars de la ciutat.
2. Potenciar les accions de localització, estudi, conservació i difusió del patrimoni arquitectònic, artístic, documental i immaterial de la ciutat. Públic i privat.
3. Garantir, mitjançant les instal·lacions necessàries, la correcta conservació del patrimoni moble. Magatzem municipal adaptat a aquestes demandes. Arxiu amb condicions correctes de conservació documental i amb els recursos adequats per augmentar i millorar la difusió per mitjà d'exposicions, publicacions, etcl.
4. Recolzar la unificació dels arxius històrics municipal i comarcal.
5. Mantenir i potenciar les tasques d'estudi, conservació i difusió del patrimoni artístic que realitza el Museu de l'Empordà. Cal dotar-lo de l'espai i recursos necessaris perquè les exposicions temporals i no vagin en detriment de l'espai expositiu, la difusió i valorització de la col·lecció permanent.
6. Arribar a un acord amb el Casino Menestral per tal que es puguin finalitzar les obres a través de finançament públic a canvi de la cessió d'ús a l'Ajuntament i garantint l'espai a les activitats del Casino Menestral.
7. Vetllar perquè el desenvolupament dels possibles projectes per la Sala Edison no signifiquin un perjudici pels veïns ni per la ciutat i que no posin en perill el patrimoni cultural i arquitectònic.
8. Defensar que el Patronat del Teatre-Museu Dalí tregui qualsevol reconeixement a la Monarquia Espanyola del Patronat.
9. Treballar amb al Patronat del Teatre-Museu Dalí per la creació d'una càtedra artística a la ciutat.

10. Recuperar i posar en valor el patrimoni cultural, social i històric de la ciutat fomentant la recerca, la difusió i conservació, conjuntament amb les entitats culturals del municipi. Evitar la destrucció del patrimoni, com la demolició de la muralla carlina dels caputxins o la retirada de l'adoquinat del carrer de la Jonquera.
11. Museïtzar i difondre la història de Figueres en la seva totalitat a través d'exposicions, visites guiades... És important que no se centri només en el Republicanisme Federal i la Guerra civil, sinó que inclogui els moviments populars existents en la història, el desenvolupament i creixement de la ciutat i les aportacions humanes i culturals dels diferents col·lectius migrants. Cal donar a conèixer aquesta, a tot l'alumnat de la ciutat, mitjançant cursos adreçats a mestres i professors.

Festes Majors i cultura popular (patrimoni cultural immaterial)

Les festes majors i la cultura popular són un espai de trobada i cohesió pel poble. Així doncs, poden arribar a ser un eix vertebrador del teixit social de la ciutat. És per això que creiem que cal recuperar el sentiment de pertinença cap a les celebracions de ciutat i fomentar la participació dels ciutadans en la cultura popular.

Mesures

1. Crear espais participatius i jornades de debat per remodelar la Festa Major actual i fer-la més propera i atractiva per la ciutadania. Catalunya és un territori amb molta diversitat de festes populars, plena de models que poden ser referents de cara a aquesta remodelació.
2. Fomentar la presència de la cultura popular de la ciutat a les festes majors. Que siguin part de l'eix vertebrador de les celebracions.
3. Posar èmfasi, també, en la Festa Major d'estiu: Sant Pere.
4. Procurar tenir en compte totes les edats a l'hora de programar activitats durant les festes majors.
5. Apropar les entitats de cultura popular a la ciutadania, posant més èmfasi amb els actes que fan durant l'any a la ciutat.
6. Proposant la creació d'una Taula de les entitats de cultura popular. Generar un espai de trobada on totes aquestes organitzacions puguin treballar conjuntament, per poder fer arribar les seves accions al poble.

Memòria històrica

Figueres encara té molta feina a fer pel que fa a la recuperació, la commemoració i el forment de la memòria democràtica de la ciutat durant el segle XX, especialment pel que fa als períodes de la Segona República, la Generalitat republicana, la Guerra Civil, l'exili i deportació, la dictadura franquista o la transició democràtica. Amb més de tres-centes

víctimes mortals, la ciutat va ser escenari d'alguns dels pitjors bombardejos del país durant la Guerra Civil, aspecte que una bona part de la població figuerenca desconeix. A més, els anys de dictadura han deixat una profunda petjada en tres generacions de figuerencs, ja sigui en forma de repressió individual o col·lectiva. Creiem que cal fer un nou esforç de caràcter extraordinari amb totes aquelles entitats, persones expertes, testimonis, protagonistes i víctimes de la repressió per retrobar-nos amb les vicissituds del nostre passat amb l'objectiu d'entendre'l millor. En aquest sentit, és imprescindible la col·laboració amb el Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya.

Per altra banda, també és imprescindible fer un exercici de recuperació de la memòria de les classes populars figuerenques. Així doncs, considerem que una reivindicació de la història local recent hauria de posar indubtablement a les persones al centre. Ens trobem massa sovint amb què els relats històrics de ciutat han exclòs completament a les classes populars, als barris, a la immigració, a la subalternitat... amagant sota el silenci a qui, en el fons, és el subjecte clau de totes les grans transformacions històriques en l'àmbit local. L'objectiu no és altre que el de tenir un millor coneixement de la nostra història recent alhora que reivindicar un llegat comú, fet per les persones. Volem homenatjar i posar en valor als figuerencs que van morir o van ser represaliats en defensa de la democràcia, alhora que també posseir les eines i la memòria per afrontar millor la complexa situació política actual, on les pràctiques autoritàries i els discursos totalitaris o feixistes tornen a estar a l'ordre del dia.

Mesures

1. Promoure, en col·laboració amb el Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya, l'actuació en la Fossa comuna localitzada al cementiri de la ciutat, en la qual consta l'existència d'unes 200 persones no identificades del bàndol republicà.
2. Potenciar els itineraris per la ciutat com a exemple de revitalització de patrimoni i la memòria històrica: itineraris de la Figueres republicana, guerra civil, dels bombardejos refugis antiaeris, visita alternativa al castell de Sant Ferran, visita Figueres 1939: exili, entrada tropes franquistes i repressió.
3. Seguir amb el treball de recuperació i dignificació dels refugis antiaeris per tal que esdevinguin punts visibles del nostre passat immediat més dramàtic i alhora símbols de la lluita per la pau i contra l'amenaça feixista.
4. Crear un premi per als treballs de recerca d'alumnes de batxillerat relacionats amb la memòria història figuerenca. Aquest premi hauria d'incloure la publicació d'aquests treballs.
5. Treballar per la recuperació i divulgació de la història de Figueres més enllà de la Guerra Civil i del Franquisme. Cal reivindicar i conèixer la història anterior a la Guerra Civil i posterior al Franquisme per crear així la consciència de ciutat.

4.9. Solidaritat i cooperació

El dret a la pau, a la llibertat, a la igualtat d'oportunitats i al desenvolupament humà sostenible, són valors irrenunciables del nostre compromís polític amb la nostra societat i amb el món. Les polítiques municipals han d'incloure amb claredat el combat contra la pobresa, la injustícia i l'exclusió social per motiu de gènere, religió o pertinença ètnica, també des d'una perspectiva internacionalista. Els objectius de la política de solidaritat i cooperació són objectius a mig i llarg termini. Pretenen incidir i corregir les causes estructurals i les regles de joc de sistema internacional que originen i perpetuen els desequilibris econòmics i socials, agreujats per l'actual societat de la globalització i les noves tecnologies

Figueres té una tradició en el camp de la solidaritat i cooperació que va arrencar a inicis dels noranta dels moviments de solidaritat amb centreamèrica, amb els campaments sahrauís i amb l'Àfrica subsahariana. Gràcies a la tossuderia i valentia d'un grup d'entitats, l'ajuntament va crear una línia de finançament per a projectes de cooperació al desenvolupament d'entitats amb seu local. Més tard es va crear el Consell de solidaritat de cooperació des d'on, des d'aleshores, es marquen els eixos bàsics de la política municipal en aquesta àrea. Actualment ja són una quinzena el nombre d'entitats que formen part del Consell, que està considerat dels més consolidats i amb capacitat d'influència de tots els òrgans de participació que existeixen a la ciutat, Tanmateix, la seva supervivència no està assegurada. Hi ha habitualment una manca de voluntat política molt acusada en els partits majoritaris a convocar-lo i a destinar-hi recursos. A més, tot i l'existència d'una àrea de cooperació dins l'organigrama de l'ajuntament encara hi manca una estructura tècnica mínima i un espai comú per les entitats, que es troben amb moltes dificultats per trobar una seu social on tenir-hi el material de campanya i fer les seves reunions.

Mesures

1. Promoure la Cultura de Pau com a marca diferencial de la ciutat de Figueres, a través de les pròpies actuacions i donant suport a activitats específiques sobre aquestes qüestions d'entitats i associacions del municipi.
2. Vetar la presència de l'Exèrcit a qualsevol acte cívic o institucional. Evitar la instal·lació de fires o espectacles realitzats amb d'armament o equipaments militars al terme municipal.
3. Destinar a solidaritat i cooperació, tal com ha aprovat en reiterades ocasions el Ple Municipal l'1% dels ingressos del pressupost total consolidat de l'Ajuntament i distribuir-lo tal com recull la Llei de Foment de la Pau (disposició add.1a): 0,7% Ajut al Desenvolupament (AOD) i 0,3% per a Promoció de Cultura de la Pau.

4. Dinamitzar adequadament, amb l'objectiu d'incrementar la participació, el Consell Municipal de cooperació, com a òrgan assembleari bàsic des d'on s'estableix la política municipal en la temàtica solidària.
5. Incorporar l'Agenda Internacional de Desenvolupament en totes les polítiques municipals, com a acord global que afectarà a les condicions de vida del tot el món i al seus habitants.
6. Apropar a la ciutadania, per més i diferents vies, el treball de les ONGs al desenvolupament per tal de sensibilitzar sobre la problemàtica de les injustícies globals que afecten els països del sud.
7. Incorporar criteris ètics en el consum de l'administració municipal i també en aquells serveis contractats i conveniats, que permetin assegurar la compra de productes ecològics i de proximitat o de comerç just o elaborats lliures d'explotació i injustícies.
8. Vetllar perquè l'Ajuntament de Figueres, juntament amb altres institucions i entitats d'arreu del país, mantingui el seu compromís d'estar institucionalment personada com a acusació popular en l'acusació popular en la querella presentada a l'Audiència Nacional contra 40 alts càrrecs i excàrrecs del govern i exèrcit rwandès en relació a l'assassinat d'en Quim Vallmajó i vuit espanyols més durant la guerra que va assolir la regió africana dels Grans Llacs a mitjans dels noranta. Alhora, fer el necessari perquè l'ajuntament mantingui i renovi el compromís econòmic anual amb l'encàrrec fet a l'advocat que es va personar en nom de l'ajuntament de Figueres a la dita causa judicial, com a investigador principal i coordinador jurídic de l'acció de la justícia.

#NoPerdemEITren DeLaDemocràcia

